

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисия за енергийно
и водно регулиране

Вх. №...../.....2016 г.

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

ДОКЛАД

от

дирекция „Природен газ“ и
дирекция „Правна“

Относно: Проект на Методика за изменение и допълнение на Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е постъпило писмено предложение с вх. № Е-15-45-29 от 12.05.2016 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД за изменение на Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД (Методиката), на основание § 12 от Преходни и заключителни разпоредби (ПЗР) на същата. Дружеството е приложило проект за изменение и допълнение на Методиката и мотиви, обосноваващи направените предложения.

Със Заповед № 3-Е-85 от 17.05.2016 г. на председателя на Комисията е създадена работна група със задача да извърши анализ на предложените изменения и допълнения на Методиката за установяване съответствието им с нормативните изисквания, както и да изготви доклад и проект на Методика за изменение и допълнение на Методиката.

След проучване и анализ на предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД изменения и допълнения на Методиката, включително за съответствие с разпоредбите на Закона за енергетиката (ЗЕ) и с оглед постигане на непротиворечивост и единна регулаторна рамка по отношение оператора на газопреносната система (ОПС), се установи следното:

Съгласно § 12 от ПЗР на Методиката, същата може да бъде изменена по инициатива на Комисията или по предложение на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Измененията влизат в сила след одобрението им от КЕВР по реда на действащото законодателство, като до този момент се прилага последната одобрена от Комисията методика.

Видно от приложения от „Булгартрансгаз“ ЕАД проект за изменение и допълнение на Методиката, дружеството предлага отпадане фиксирането на продължителността на първоначалния и следващите регулаторни периоди на 3 и 5 години съответно.

Основните предложения на „Булгартрансгаз“ ЕАД са свързани с образуване на необходимите приходи. Дружеството предлага отпадане на регламентираното в чл. 11, ал. 2 от Методиката правило, в разходите за дейността по пренос на природен газ през газопреносната мрежа за транзитен пренос до изходни трансгранични или междусистемни точки да не се включват разходи за горивния газ, използван в компресорните станции за извършване на преноса, и разходите за предварително дефинирани количества природен газ за технологични нужди. „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага промяна по отношение елементите, които се включват в директно прехвърляемите разходи за съответната година. Съществено предложение е въвеждане на специална регулаторна сметка.

Друго предложение на „Булгартрансгаз“ ЕАД е да отпадне предвидената в Раздел III Утвърждаване на необходимите годишни приходи, чл. 19 и чл. 20 от Методиката възможност Комисията да изменя размера на необходимите годишни приходи в края на всяка ценова година или в края на регулаторния период, или по време на ценовия период.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило въвеждане на правила относно ценообразуване на допълнителни услуги, свързани с лицензионната дейност по преноса. В тази връзка дружеството предлага нова разпоредба, съгласно която, по предложение на оператора, КЕВР може да одобри отделяне на част от разходите и активите, обслужващи дейността по преноса на природен газ с цел формиране на стойност на допълнителни услуги по преноса, като формирането на цените на тези допълнителни услуги се утвърждава от Комисията. Дружеството предлага също, приходите от предоставяне на такива услуги да не бъдат отчитани при определяне на директно прехвърляемите разходи.

В приложения проект на Методика за изменение и допълнение на Методиката са включени и конкретни предложения с оглед привеждането ѝ в съответствие с последните изменения на Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ (НРЦПГ), обн., ДВ, бр. 94 от 4.12.2015 г., в сила от 4.12.2015 г., и заличаване на текстове, които според дружеството не са актуални.

„Булгартрансгаз“ ЕАД обосновава предложените изменения и допълнения на Методиката с необходимостта от въвеждане на изисквания на Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори (АСЕР), както и от прецизиране на разпоредби на Методиката в съответствие с норми на ЗЕ и НРЦПГ.

Резултатите от извършения анализ на направените от „Булгартрансгаз“ ЕАД предложения за изменение и допълнение на Методиката са отразени в таблица, съдържаща становище и мотиви относно приемането или отхвърляне на предложените от дружеството текстове.

Приетите като правилни и обосновани предложения на „Булгартрансгаз“ ЕАД за изменение и допълнение на Методиката, както и тези на работната група са отразени в изготвения проект на Методика за изменение и допълнение на Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Основните изменения и допълнения са в следните насоки:

Регулаторният период се дефинира с продължителност от 2 до 5 години, определен с решение на Комисията, което кореспондира с определения на дружеството метод на регулиране „горна граница на приходи“ и със съответните разпоредби на НРЦПГ.

Въвежда се механизмът на специалната регулаторна сметка, който е в съответствие с прилагана практика на ценовото регулиране на преносните оператори в страните членки на Европейския съюз (ЕС). Прилагането на този механизъм е съобразено и с изискванията на приетите с Решение № 01/2013 от 29.11.2013 г. от АСЕР „Основни насоки на правилата относно Хармонизирани тарифни структури за пренос на природен газ“, както и с текстове от проекта на Мрежов кодекс за

хармонизирани тарифни структури за пренос на газ (NC TAR). Специфичните цели на регулаторната сметка са да се гарантира: възстановяване на ефективно направените разходи от операторите на преносни системи, насърчаване на финансовата стабилност на ефективните ОПС и насърчаване на тарифна стабилност за ползвателите на мрежата, т.е. да се защитят ползвателите от необосновано повишение на цените въз основа на неточни прогнози. Регулаторната сметка следва да регистрира разликата между приходите, които ОПС има право да получи въз основа на прилагания регулаторен режим и действително получените от него приходи през същия период от време, като по този начин се цели свеждане до минимум на разликите между разрешените необходими приходи, които ОПС следва да получи въз основа на приложимия регулаторен режим и действителните приходи за същия период.

Прецизирана е разпоредбата на чл. 17 от Методиката, касаеща директно прехвърляемите разходи. С измененията на чл. 18 на КЕВР се възлага правото да утвърждава и: коефициент на изглаждане на базовите необходими приходи за регулаторния период; входни и изходни точки/зони, за които се определят цените за достъп и пренос; коефициенти за определяне на цените за достъп на база на цената за референтен твърд капацитет и енергийна стойност на единица обем природен газ, използвана за изчисляване на цените за достъп и пренос за първата година от регулаторния период. Предвид въведения механизъм на специалната регулаторна сметка, както и с оглед привеждане в съответствие с разпоредбите на НРЦПГ относно изменението на цените, от Методиката са заличени разпоредбите на чл. 19 и чл. 20.

Предложението относно въвеждане на правила за ценообразуване на допълнителни услуги не е прието поради неяснотата относно разходите и съответно активите, част от газопреносните мрежи, които според дружеството следва да бъдат отделени поради ползването на тези активи от ограничен брой ползватели. В чл. 30, ал. 1, т. 16 от ЗЕ е регламентирано самостоятелно правно основание за регулиране на цените на предоставяните услуги, свързани с лицензионната дейност.

Предлаганите изменения и допълнения не предпоставят затруднения за дейността на ОПС или за ползвателите на мрежата. С приемането им се цели по-ясна регламентация и оптимизиране на реда и условията, при които ще се осъществява образуването на цените за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи/газопреносна система.

Прилагането на изменената и допълнена Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, регламентираща обществените отношения, свързани с условията и реда за образуване на цените за достъп и пренос на природен газ през националната газопреносна мрежа и по газопреносната мрежа за транзитен пренос, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД не е обвързано с разходи за държавния бюджет, поради което не се и изисква финансова обосновка по смисъла на Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Предложеният проект на Методика за изменение и допълнение на Методиката съответства на изискванията на Закона за енергетиката, НРЦПГ, както и на общите принципи на Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до газопреносни мрежи на природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005, като гарантира образуването на цените да се извършва по справедливи, обективни и прозрачни критерии, цените да отразяват реално направените разходи и да се прилагат по недискриминационен начин. Проектът е съобразен и с изискванията на „Основни насоки на правилата относно Хармонизирани тарифни структури за пренос на природен газ“ на АСЕР, а именно формираните и прилагани цени за дейността по пренос на природен газ да възстановяват ефективно направените разходи от ОПС, да се насърчава финансовата стабилност на ефективните ОПС и тарифната стабилност за ползвателите на мрежата.

След проведеното на 11.08.2016 г. закрито заседание на КЕВР, проектът на Методика за изменение и допълнение на Методиката е допълнен в частта му по чл. 32, ал. 3 от Методиката. Предвидено е създаване на ново изречение второ, съгласно което при приемане на решение относно представения от ОПС бизнес план, Комисията извършва преценка за съответствие с последния одобрен Десетгодишен план за развитие на мрежите на оператора. Допълнението е свързано с обстоятелството, че съгласно чл. 81г от ЗЕ и чл. 112 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, Десетгодишният план показва на участниците на пазара основната инфраструктура за пренос, която се предвижда за изграждане, разширяване, реконструкция и модернизация през следващите 10 години, както и *съдържа всички инвестиции, за които вече е взето решение*, определя новите инвестиции, които трябва да бъдат направени *през следващите три години* и предвижда график за всички инвестиционни проекти.

В изпълнение на дадените от Комисията указания, с писмо с изх. № Е-15-45-29 от 15.08.2016 г. е изискана допълнителна информация с оглед пълно и всестранно изясняване на въпроси, свързани с приложимостта на Методиката и на предложените изменения и допълнени разпоредби на същата. С писмо с вх. № Е-15-45-29 от 15.08.2016 г. „Булгартрансгаз” ЕАД уведомява КЕВР, че има готовност да направи презентация на тема „Входно-изходен тарифен модел и индикативни резултати от прилагането на изменената и допълнена Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз” ЕАД“. Провеждането на презентацията е организирано за 18.08.2016 г. от 15.00 ч. в сградата на Комисията.

Предвид гореизложеното, предлагаме, след запознаване на членовете на Комисията с изготвените от дружеството индикативни изчисления и резултати чрез изнесената презентация, и след изясняване на въпросите, свързани с приложимостта на Методиката и на предложените изменения и допълнени разпоредби на същата, КЕВР да разгледа изготвените материали по проект за изменение и допълнение на Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз” ЕАД.

Във връзка с гореизложеното, при одобряване от страна на КЕВР на предложения проект, следва да бъде проведена процедурата съгласно действащото законодателство за приемането на цитирания акт от компетентността на Комисията. В съответствие с разпоредбите на Административно-процесуалния кодекс и на ЗЕ, проектът на Методика за изменение и допълнение на Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз” ЕАД следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с мотиви или доклада, както и на Портала за обществени консултации; да бъде проведено обществено обсъждане на проекта и на заинтересованите лица да бъде предоставен поне минималния законоустановен срок за изразяване на становища и предложения по проекта.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от Закона за енергетиката, чл. 16, ал. 1, предложение второ от Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ и § 12 от Преходни и заключителни разпоредби на Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ по газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз” ЕАД, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме на Комисията да вземе следните

РЕШЕНИЯ:

1. Да приеме доклада на работната група, ведно с приложения Проект на Методика за изменение и допълнение на Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ по газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз” ЕАД;

2. Да насрочи обществено обсъждане на проекта на Методика за изменение и допълнение на Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз” ЕАД

3. Да оповести датата и часа на общественото обсъждане на интернет страницата на Комисията;

4. Да публикува проекта на Методиката за изменение и допълнение на Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз” ЕАД на интернет страницата на Комисията, ведно с доклада.